

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

97. An Confessarius virtute Bullae Cruciatæ possit commutare votum
Religionis, ut iusta de causa non impleatur tempore præscripto? Et an
etiam in tali casu possit Episcopus dispensare? Ex p. 1. tr. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

quæst. 8. Sayrus in claus. lib. 6. cap. 11. num. 63. quid-
quid in contrarium asserat Nauarrus comm. 4. de regul.
num. 10.

RESOL. XCVII

An Confessarius virtute Bullæ Cruciatæ possit commutare
votum Religionis, vt in sta de causa non adimpleatur
tempore præscripto?
Et an etiam in tali casu possit Episcopus dispensare? Ex
part. 1. tract. 11. Refol. 80.

§ 1. Negatiuè videtur respondendum ex auctori-
tate P. Suarez de Relig. tom. 1. lib. 6. cap. 26.
num. 11. & 12. qui docet Episcopum non posse in tali
casu dispensare, nisi ea causa superueniente non esset
aditus ad Summum Pontificem. Et rationem addu-
cit: quia talis circumstantia multum attingit substan-
tiam; differt enim totam voti obseruationem pro
aliquo tempore.

Sup. hoc in
to. 2. tr. 4.
Ref. 33. cur
sim in fin.
sed lege eam
per totam.

2. Sed contraria sententia non est minis probabi-
lis, quam docet Sanchez de matrim. tom. 3. lib. 8. disp. 9.
n. 19. & in summa, tom. 1. lib. 4. cap. 40. num. 76. & post
illum noster Molfesius in sum. tom. 1. tract. 11. cap. 15.
n. 147. & Malderus in 2. tract. 10. cap. 5. dub. 10. n. 9.
vbi asserunt, posse Episcopum ordinaria potestate dis-
pensare in hac voti dilacione; dummodo votum non
adeò differatur, vt sit periculum in eum statum inci-
dendi, vt ita vouens reddatur impotens ad votum im-
plendum. Et ratio est: quia hoc non est dispensare in
substantia voti, sed in eius qualitate.

3. Et ita docet de Confessario, virtute Bullæ Cru-
ciatæ, idem Sanchez de matrim. tom. 2. lib. 8. di-
stinct. 15. num. 4. quoad dicti voti commutationem. Et
hanc sententiam puto probabilem, & tyram in
praxi.

RESOL. XCVIII

An Confessarius virtute Cruciatæ possit commutare votum
Religionis Melitensis?
Idem dicendum est de Episcopo.
Et an professionem huius Religionis dirimatur matri-
monium ratum?
Et discernitur, an dicti milites sint proprie, vel largo
modo Religiosi? Ex part. 1. tract. 11. Ref. 77.

§ 1. Aliquis posset affirmatiuè respondere ex do-
ctrina Iacobi de Graffis tom. 1. lib. 3. conf. 11.
num. 14. de regul. Gonzalez in reg. 8. Cancel. Goffa 8.
num. 57. & 65. Mandosij etiam in regul. 3. Cancell. 9. 11.
n. 3. Sarmiento de reddit. Eccles. lib. 4. q. 1. n. 13. Cabe-
do de Patron. Regia Corona. cap. 15. n. 16. & 18. Tallada
de visit. c. a. c. 1. §. 4. n. 13. & fauet Syluester verb. reli-
gio 1. q. 1. versterlum Hospitalarij. Panormit. in rubr. de
regul. n. 4. & Soti de inst. lib. 7. quæst. 5. art. 3. qui omnes
asserunt, supradictos Milites non esse proprie, sed largo
modo Religiosos. Ergo per Bullam votum talis Reli-
gionis erit commutabile.

Sup. hoc in
tom. 8. tr. 1.
Ref. 11. §.
Hinc Ioann.
in fin. & seq.

2. Sed hæc sententia profus non est tenenda, vt
docet Fernandez in exan. Theol. mor. p. 3. c. 9. sect. 1. §.
17. n. 6. & Acolta in Bull. q. 73. quia dicti Milites sunt
verè Religiosi; & ita docent communiter Doctores,
quos refert, & sequitur Zanardus in direct. Theol. p. 2.
præcep. 4. cap. 32. Bobadilla in polit. tom. 1. lib. 1. c. 19. num.
11. Henriquez lib. 11. cap. 8. num. 6. Corduba in sum. tom.
9. 17. 8. in fin. Ledesma de matr. q. 61. art. 2. ad. 4. Rodri-
quez in Bull. Cruciatæ §. 9. num. 123. Natta lib. 3. conf.
495. n. 12. Riminald. lib. 5. conf. 527. num. 22. & 23. De-
ciatus.

Sup. hoc
quod hic as-
seritur in
Ref. not. præ-
terite à prin-
cip. & in
multis alijs
eius primis
annot.

1. Negatiuè videtur respondendum ex auctori-
tate Suarez de relig. tom. 2. lib. 6. cap. 6. num. 4.
qui docet tale votum non esse dispensabile ab Epif-
copo; quia inuoluntarium, & coactum est per acci-
dens, & secundum quid; quod si sufficeret, vt cessa-
ret referuatio, cessaret etiam in votis emissis in peri-
culo mortis, & naufragij: hoc verò dicere est absur-
dum: ergo, &c.

2. Sed ego puto, contrariam sententiam esse proba-
biliorẽ, quam docet Lessius lib. 2. c. 40. dub. 18. n. 127.
qui citat Angelum, Glossam, Nauarrum, & Fumum.
Et ratio est: quia referuatio huius voti est intelligenda
de libero, ne ita referuatur coactum, sicut Ipon-
tanicum.

3. Reginaldus verò in praxi, tom. 2. lib. 18. cap. 22.
num. 316. loquitur in terminis, quod tale votum fuerit
emissum ex aliquo magno metu: sed Lessius loquitur
in casu metus non omnino grauis: & magis ample
Leone tract. de libil. p. 1. q. 10. sect. 1. n. 97. in fin. & Bo-
naccina de legib. disp. 4. q. 2. punct. 7. §. 4. n. 17. hanc do-
ctrinam esse veram admittunt, etiam quando votum
emissum, seu Religionis, per metum, quamuis leuẽ,
fuerit emissum, itaque in tali casu dicendum est, posse
Confessarium supradictum votum commutare: quia
emissum cum tali metu non est referuatum. Imò proba-
bilem puto cum Nauarro illam sententiam, quæ asserit,
votum emissum ex leui metu esse irritum. Et ita San-
chez in sum. tom. 1. lib. 4. num. 4. contrariam, quam ipse
tenet, vocat tantum probabiliorẽ, & cap. 40. num. 31.
in fin. sententiam Nauarri probabiliorẽ vocat.

RESOL. XCV

An Confessarius virtute Bullæ Cruciatæ possit commutare
votum vouendi Castitatem, seu Religionem?
Ex quo inferatur, quod ita vouens, si fornicatur ante emis-
sionem Castitatem, non derelinqueret contra votum. Ex
part. 1. tract. 11. Ref. 76.

§ 1. Respondeo affirmatiuè eum Molfesio in sum.
tom. 1. tract. 11. cap. 15. num. 148. & Suarez de
relig. tom. 2. lib. 6. cap. 21. num. 7. Et ratio est: quia velle
facere non est facere: & ideo velle vouere castitatem,
non est castitatem vouere: vnde optimè notat Sanch.
in sum. tom. 1. lib. 4. cap. 40. num. 70. quod si ita vouens
fornicatur ante promissam castitatem, non delin-
quet contra votum.

RESOL. XCVI

An votum ingrediendi Religionem arctiorem possit Con-
fessarius virtute Bullæ Cruciatæ commutare in laxiorem
Religionem?
Et an supradictum votum possit Episcopus dispensare? Ex
part. 1. tract. 11. Refol. 55.

§ 1. Respondeo affirmatiuè, quia Confessarius in
absolutè, sed quandam Religionis qualitatẽ. Et ita
docet, contra Lopez, Pater Sanchez de matrim. tom. 1.
lib. 8. disp. 15. n. 5. etrogata tamen aliqua elemosyna in
belli subsidium, quæ suppleat eum Religionis strictio-
nis excessum; additis etiam cum hac elemosyna alijs
operibus pijs.

2. Et ideo supradictum votum potest etiam Epi-
scopus dispensare, vt docet Reginaldus tom. 2. lib. 18.
cap. 23. num. 331. & 335. Lessius lib. 2. cap. 40. dub. 18.
num. 124. & Malderus in 2. tract. 10. cap. 5. dub. 19.
Henriquez lib. 7. cap. 22. num. 7. Azorius part. 1. cap. 18.